

Vamberecký zpravodaj

Velikonoční speciál

Sladká tajemství

se čtenářům Vambereckého zpravodaje rozhodla vyzradit **Kateřina Skokanová**, kouzelnice v oboru cukrářství, vedoucí cukrárny Hotelu Studánka v Rychnově nad Kněžnou a jinak od narození Merklůvačka. Sladkým chutím zasvětila celý svůj život a nikdy nelitovala. Cukrářkou se vyučila v Teplicích nad Metují a střední vzdělání zakončila maturitou v Třeběchovicích pod Orebem na studijním oboru Podnikání v technických povoláních. V Hotelu Studánka pracuje již od jeho otevření v roce 2010 a i díky své práci je stále v kontaktu s nejnovějšími trendy v oboru. Svou práci snadněji zvládá i díky své rodině, manželovi, dětem a oběma babičkám, kterým ale také musí za odměnu náležitě napéct. Jak sama říká: „receptů jsou stovky, ale jenom ty opravdu vyzkoušené stojí za to péct“. A protože byla Kateřina opravdu laskavá, svěřila se nám s recepty, které zvládnete i vy doma a které jsou i její každoroční stálíci na velikonočním stole. Zkuste je. Výsledek stojí za to ochutnat!

NÁŠ TIP

Těsto na beránek dobře využijete i jinak. Vyzkoušejte třeba muffiny.

Velikonoční beránek

240 g polohrubé mouky
150 g cukru
1 smetana ke šlehání
4 vejce
1 vanilkový cukr

1 prášek do pečiva
kůra z poloviny citronu
hrst sekaných mandlí
hrst kandovaného ovoce
hrst sekané čokolády

Žloutky utřeme s cukrem do pěny, přidáme mouku s kypřícím práškem, vanilkový cukr, citronovou kůru, smetanu, ke konci čokoládu, kandované ovoce a mandle. Na závěr přimícháme opatrně vyšlehaný sníh. Směs nalijeme do máslem vymazané a polohrubou moukou vysypané formy beránka. Plníme do 2/3 formy. Pokud vám směs ještě zbyde, udělejte si pár muffinů. Pečeme při 170° C asi 40 minut podle velikosti formy. Mírně vychladlého beránka opatrně vyklopíme. Úplně vychladlého beránka zdobíme cukrem moučkou, oči vytvoříme rozinkami a čumáček hřebíčkem. Na závěr beránkovi uvážeme mašli.

Tradiční jídáše

500 g polohrubé mouky	160 ml vlažného mléka
75 g rozpuštěného másla	75 g cukru
25 g droždí	3 lžíce medu
2 vejce	1 vanilkový cukr
1 lžička citronové kůry	sůl

Droždí, část cukru a mléka rozmícháme a necháme vzejít kvásek. Přidáme zbylou mouku, oba cukry, mléko, máslo, 1 vejce, citronovou kůru a špetku soli. V robotu s hákem nebo ručně vařečkou asi 10 minut vyhněteme na hladké těsto, které nelepí. Zakryjeme, dáme do tepla a necháme kynout asi hodinu. Vykynuté těsto vyklopíme na vál a rozdělíme podle zamýšlené velikosti a počtu jídášů. Každý díl těsta vyválíme na tloušťku ukazováčku a vytvarujeme podle fantazie do tvaru smyčky. Jídáše přeneseme na pečicí papír a necháme odpočinout dalších 30 minut. Případně ozdobíme rozinkami. Potřeme rozšlehaným vejcem, pečeme na 170° C dozlatova asi 10 - 15 minut. Horké jídáše opatrně potřeme medem.

Linecká vajíčka

600 g hladké mouky
400 g másla
200 g cukr moučky
marmeláda
cukr moučka na posypání

Mouku, cukr a máslo propracujeme v hladké těsto. Vyválíme tenký plát a vykrajujeme vajíčka třech velikostí. Pokud nemáme formičku, vystříháme si vzor z tvrdého papíru. Polovinu vykrajíme i uvnitř vykrajovacími formičkami. Plech tence vymažeme máslem. Pečeme v troubě vyhřáté na 200° C asi 5 minut do růžova. Po upečení necháme vajíčka vychladnout. Spodní díly namažeme marmeládou, nejlepší jsou malinová nebo jahodová. Horní díly posypeme cukrem moučkou. Nakonec opatrně spojíme.

dětské tvoření

Rozhodnete-li se vyzdobit svůj domov pro nadcházející svátky, přivítejte odborníky na slovo vzaté! Pokud vaše ratolesti navštěvují kroužky v **Domě dětí a mládeže ve Vamberku**, bude to hračka.

Co třeba vyzkoušet keramickou slepičku, vystřihovánky z papíru nebo efektního kohoutka na malované kraslici? Dětská fantazie nezná mezí a pod vedením Štěpánky a Veroniky z DDM vytvoří šikovné ruce ty nejkrásnější dekorace, které zaručeně nikde nekoupíte. Nechte se inspirovat!

Nezapomeňte, že v DDM můžou děti navštěvovat třeba:

Keramiku – vyzkoušíte modelování, glazování a povrchovou úpravu výrobků

Korálkování – poznáte korálkové techniky, drobné šperky, mozaiky, dekorace

COOLnu – všechny dívky se přiučí ručnímu a strojovému šití a výrobě drobných šperků a dekorací

TOP DÍVKU – je dobré znát rukodělné techniky a pracovat s vlastní fantazií

RUČIČKY CO DĚLÁTE? – to je kreativní tvoření přizpůsobené ročnímu období a spoustu dalších kroužků...

paličkované Velikonoce

Nebyli bychom ve Vamberku, kdybychom si nevzpomněli na paličkovanou krajku.

Hrajte si s nápady, jako to umí
v Krajkářské škole ve Vamberku.

Pod vedením Mirky Šustrové a Jany Langové získáte cvik a krajky vám budou na herdulkách přibývat raz dva. Začít můžete v každém věku a Velikonoce jsou dobrou příležitostí vyzkoušet podvinky s jarní tematikou.

ŠIKOVNÉ RUCE

Zdobení perníků se paní **Milada Beková** z Vamberka věnuje už pěknou řádku let. Její záliba vyžaduje hodně trpělivosti a přesnou práci. A taky vlastnoručně připravené polevy na zdobení, jejichž složení si přísně střeží. A aby ne, však to také stálo mnoho pokusů a důmyslných vylepšení, než objevila tu správnou hmotu, s jejíž pomocí vytváří ty nejjemnější detaily a vdechuje tak svým perníčkům život. Její práce můžete obdivovat na příležitostných výstavách, např. v Záměli nebo v Častolovicích.

Velikonoce

jsou nejvýznamnějším křesťanským svátkem, který je oslavou zmrtvýchvstání Ježíše Krista. K tomu podle křesťanské víry došlo třetího dne po jeho ukřižování. V západní křesťanské tradici Velikonoce připadají na neděli po prvním jarním úplňku. Pondělí velikonoční proto může připadnout na den v rozmezí od 23. března do 26. dubna. Oslava Velikonoc tradičně trvá ještě celých padesát následujících dní, nazývá se Doba velikonoční a vrcholí svátkem Seslání Ducha svatého neboli Letnicemi. Lidové zvyklosti spojené s Velikonocemi se pochopitelně místně liší. Vzhledem k blízkosti křesťanských Velikonoc a jarní rovnodennosti mohou mít tyto tradice původ v pohanských oslavách příchodu jara.

Velikonoční koleda

Prastarou tradicí je obchůzka s pomlázkou. Na Velikonoční pondělí ráno muži a chlapci chodí po domácnostech svých známých a šlehají ženy a dívky ručně vyrobenou pomlázkou z vrbového proutí. Pomlázka je spletena až z dvaceti čtyř proutků a je obvykle od půl do dvou metrů dlouhá a ozdobená pletenou rukojetí a barevnými stužkami. Podle tradice muži při hodování pronášejí koledy. Nejznámější velikonoční koledou je krátká říkan-ka: „Hody, hody doprovody, dejte vejce malovaný, nedáte-li malovaný, dejte aspoň bílý, slepička vám snese jiný...“ Málokdo v ní však dnes již rozpozná pravý smysl. Ony „doprovody“ nejsou jen samoúčelnou dětskou rýmováčkou. První neděle po Velikonocích se totiž nazývá Neděle provodní, čili pravým smyslem bylo přání, aby se hodovalo až „do Provody“, čili celý týden...

Tradice praví, že dívky mají být na Velikonoce vyšlehány, aby zůstaly celý rok zdravé a uchovaly si plodnost. V některých oblastech mohou ženy pomlázku oplatit odpoledne, kdy vylívají na muže a chlapce kbelíky studené vody.

Velikonočním svátkům předchází **čtyřicetidenní půst**, který obsahuje šest neděl, z nichž každá má své pojmenování:

ČERNÁ – první postní neděle se odvozuje od změny barvy oděvu. Ženy na znamení postu vyměnily barevné části oděvu, hlavně šátky, za černé nebo tmavě modré. O tomto zvyku píše například Božena Němcová ve své knize Babička.

PRAŽNÁ – druhá postní neděle je pojmenovaná podle jídla, které se připravovalo z opražených napučených obilných zrn.

KÝCHAVÁ – na třetí neděli si každý musí aspoň třikrát kýchnout, aby byl zdravý a pročistil si tělo.

DRUŽEBNÁ – čtvrtá neděle i v období postním byla určena k malým zábavám mládeže.

SMRTNÁ – pátá neděle je spojena s vynášením smrtky ze vsi – také někdy nazývanou jako Morana. Tento zvyk symbolizuje konec zimy.

KVĚTNÁ – poslední, šestá neděle souvisí s církevními svátky. Touto nedělí začíná pašijový týden. V tento den se v kostelech světi rašící větvičky jívý, tzv. kočičky. Posvěcením získávají magickou moc a lidé si je přinášejí domů, aby je po celý rok chránily.

PAŠIJOVÝ TÝDEN

ŠKAREDÁ STŘEDA

Na tento den přislíbil Jidáš veleknězům jeruzalémského chrámu zradit Krista za třicet stříbrných. Jeho škaredé počínání dalo tomuto dnu své pojmenování. Dle lidové pověry se v tento den nesmí nikdo škaredit na ostatní, jinak mu to zůstane po celý rok.

ZELENÝ ČTVRTEK

Na zelený čtvrtek se jí pokrmy z mladých rostlin a v kostelech naposledy zní zvony, které pak „odlétají do Říma“. Při dopolední bohoslužbě se světlí oleje („křížma“) pro udělování některých svátostí.

VELKÝ PÁTEK

Nejvýznamnější den křesťanských Velikonoc, čas smutku a důsledného půstu k počtě ukřižování Ježíše Krista. Veškeré všední činnosti se mají omezit, zakázány jsou práce na zahradě, zvláště práce s půdou. Podle pověstí se na Veliký pátek otevírá zem a je možno v ní nalézt poklad.

BÍLÁ SOBOTA

Poslední postní den, v kostele se zapaluje velká svíce, tzv. paškál. K Bílé sobotě patří pečení beránků a mazanců.

BOŽÍ HOD VELIKONOČNÍ

Velikonoční neděle je svátečním dnem, oslavou, že Ježíš Kristus vstal z mrtvých. Při hodování v jarním čase, kdy zimní zásoby již bývaly snědены, se stoly sice neprohýbaly, ale ovce a kozy už měly mláďata, slepice snášely vejíčka a na zahradách vyrašily zelené natě. A tak se podávaly jehněčí a kůzlečí pečeně, nákypy z vajec i kopřiv a i dnes oblíbená velikonoční nádivka.

VELIKONOČNÍ PONDĚLÍ

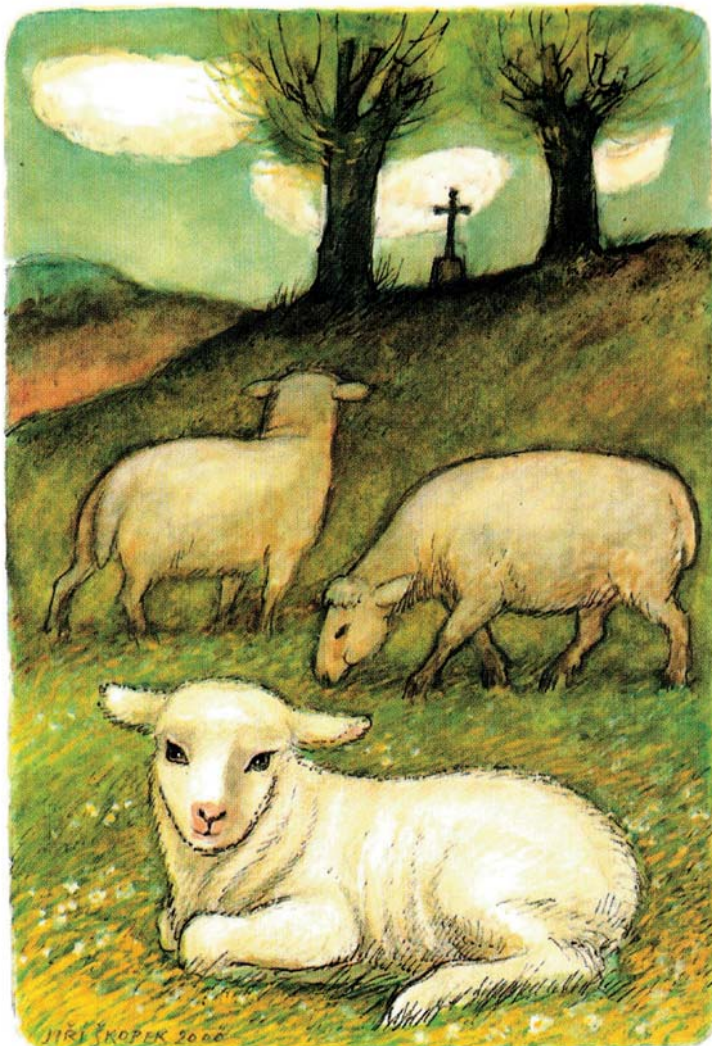
V tento den už jde vážnost stranou a nastává rozpustilé veselí. Říká se mu též Červené pondělí. Koledování s pomlázkou je starodávným zvykem, při kterém chlapci obcházejí stavení a po odříkání veršovaných koledí jsou obdáváni barevnými vejíčky. Vejce je pradávým symbolem života.

Velikonoční symboly

V křesťanství je beránek jedním ze symbolů Ježíše Krista, neboť obrazně podle křesťanské víry on je beránkem, obětovaným za spásu světa.

Kříž je nejdůležitějším z křesťanských symbolů, protože Kristus byl odsouzen k smrti ukřižováním. Tento trest patřil k nejvíce krutým a ponižujícím.

Dalším z velikonočních symbolů je vejíčko, symbol nového života, neboť samo zárodek života obsahuje. V mnoha kulturách je vejce symbolem plodnosti, života a vzkříšení. V souvislosti s lidovou tradicí vznikl zvyk tato vejce malovat, tradiční jsou barvy červená, zelená a žlutá.

jarní nálada

Vydejte se za nákupy do Vamberka a vytvořte tu pravou velikonoční atmosféru.

Taťové a textilní stuhy
Galanterie Lenka Pernická,
Husovo náměstí 87, Vamberk
od 3,- Kč

Kvěťované dívčí šatičky
Dětská móda Kačenka, Husovo
náměstí 81, Vamberk
od 110,- Kč

Květináč ve tvaru slepičky
obchod mARTina,
Vilímkova 88, Vamberk
od 350,- Kč

Kraslice
obchod mARTina,
Vilímkova 88, Vamberk
od 50,- Kč

Dřevěný zajíček
obchod mARTina,
Vilímkova 88, Vamberk
od 60,- Kč

**Květiny
v proutěném košíku**
Květinářství U Veselého sluníčka,
Husovo náměstí 102, Vamberk
280,- Kč

Nálepky do oken
Železářství a papírnictví
Rostislav Vidourek,
Husovo náměstí 3, Vamberk
39,- Kč

Obtisky a barvy na vajíčka
Drogerie Strejda,
Husovo náměstí 2, Vamberk
od 15,- Kč

**Zapichovací kuřátko
do květináče**
Minimarket Maika,
Husovo náměstí 79, Vamberk
od 15,- Kč